

О. О. Котенко, аспірант

ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”

**ЗАГАЛЬНІ НАПРЯМКИ
ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ**

У сучасному мінливому економічному середовищі проблеми забезпечення фінансової стійкості банків постають доволі гостро. Світова фінансово-економічна криза, що мала нищівні наслідки навіть для найбільших банків світу, досить тяжке та довготривале відновлення нормального функціонування світового економічного простору та реальна можливість другої хвилі кризи підтверджують актуальність та важливість забезпечення фінансової стійкості банків як складової фінансової безпеки національних банківських систем.

Проте, незважаючи на актуальність даного питання та значну кількість наукових досліджень з цієї проблематики, вчені-економісти не прийшли до єдиної точки зору щодо визначення сутності фінансової стійкості банку. Так, зокрема, найбільш поширеними є такі підходи до розуміння фінансової стійкості банку: 1) фінансова стійкість банку з позиції відповідності сукупності оптимальних значень встановленої системи фінансових показників; 2) фінансова стійкість як здатність банку до трансформації ресурсів та ризиків, 3) ототожнення фінансової стійкості із ліквідністю та платоспроможністю; 4) ототожнення фінансової стійкості із прибутковістю; 5) фінансова стійкість як складова загальної стійкості комерційного банку.

Враховуючи різноманіття підходів до розуміння економічного змісту поняття “фінансова стійкість банку” досить складним завданням, що сьогодні постає перед керівництвом банків, є створення та впровадження ефективних інструментів та заходів щодо забезпечення

нормального фінансового стану банку в умовах несприятливого зовнішнього середовища.

Аналіз діяльності українських комерційних банків дає підстави стверджувати, що в результаті недостатнього розуміння суті проблеми з боку вищого керівництва банків більшість заходів, спрямованих на підвищення фінансової стійкості, виявляються неефективними.

Найчастіше в контексті підвищення фінансової стійкості українських банків увага акцентується переважно на управлінських заходах щодо залучення та нагромадження банківського капіталу. Виходячи із цього в певний момент часу у банку виникає незбійність абсолютних розмірів власного капіталу та зважених за ризиками активів, тобто, іншими словами, банк постає перед реальною проблемою невиконання нормативу адекватності капіталу НБУ, що катастрофічно знижує фінансову стійкість такого банку. Слід також зазначити, що діяльність більшості українських банків здійснюється у відповідності до вимог Базеля I, а тому і фундаментальні принципи функціонування вітчизняних фінансово-кредитних установ також вимагають коригування.

На нашу думку, комплекс заходів, спрямованих на вирішення проблеми втрати фінансової стійкості банку, в контексті сучасного банківського менеджменту має включати:

- проведення ґрунтовних та фундаментальних досліджень характеру та специфіки фінансової діяльності вітчизняних та зарубіжних банків;
- формування на їх основі чіткої та конкретної теоретичної бази та критеріально-понятійного апарату щодо фінансової стійкості;
- корегування відносних значень основних фінансових нормативів НБУ у відповідності до сучасної фінансової ситуації в Україні;
- розробку на рівні НБУ рекомендацій для банків щодо управління їх капіталом та активами та створення більш жорсткого механізму контролю за їх дотриманням;

- прискорення переходу та пристосування українських банків до вимог більш сучасного Базеля II, відповідно до якого в Україні діють банки з іноземним капіталом.

Впровадження цих заходів створить передумови більш чіткого та ґрунтовного розуміння проблеми підвищення фінансової стійкості українських банків і забезпечить основу для нормального функціонування вітчизняних фінансово-кредитних установ у мінливому зовнішньому середовищі.

Котенко, О.О. Загальні напрямки вирішення проблеми забезпечення фінансової стійкості комерційних банків України [Текст] / О.О. Котенко // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції (26-27 травня 2011 р.) : у 2-х т. – Суми : УАБС НБУ, 2011. – Т. 2. – С. 59-61.